

EKONOMİ POLİTİKAMIZIN AMAÇLARI

Mustafa Kemal Atatürk

Köylünün işlerinin sonucu ve çalışmasının semeresini kendi yararına en yüksek düzeye çıkarmak ekonomik politikamızın ana prensibidir. Bundan dolayı bir yandan çiftçinin çalışmasını arttıracak ve verimli kılacak bilgi, araç ve fenni aletlerin tamamlanması ve sağlanmasına ve diğer yandan onun bu çalışmasının sonucundan en fazla yararlanmasını sağlayacak ekonomik tedbirlerin alınması için çalışmak gereklidir. Şimdiye kadar yolun olmaması, modern taşıma araçlarının bulunmaması, değişim usullerinin çiftçinin aleyhine olması ve hükümet kanunlarının çiftçiye korumaması gibi engellerin kaldırılması gereklidir. Bu noktada özellikle zirai ürünlerimizi buna benzer yabancı ürünlere karşı koruyamaz duruma düşmemizden dolayı milletimizi bugünkü ekonomik sefaletе düşüren kaldırılmış kapitülasyonların feci durumunu hatırlatmadan geçemem. Bildiğiniz gibi, ülkemiz ekonomik kuruluş ve çevre yönünden kuvvetli durumda değildir. Özel sektör kuruluşları da serbest ticaret müdahalesine dayanabilecek güce gelmemişlerdi.

Tanzimat'ın açtığı serbest ticaret devri Avrupa rekabetine karşı kendisini koruyamayan ekonomimizi bir de iktisadi kapitülasyon zincirleriyle bağladı. Kuruluş ve özel sektör yönünden ekonomik alanda bizden çok kuvvetli olanlar, memleketimizde bir de ayrıca imtiyazlı durumda bulunuyorlardı. Gelir vergisi vermiyorlardı. Gümrüklerimizi ellerinde tutuyorlardı. İstedikleri zaman istedikleri eşyayı, istedikleri şartlar altında ülkemize sokuyorlardı. Bütün ekonomimizin her bölümünde bu sayede kesin olarak hakim olmuşlardı.

... Efendiler,

Bize karşı yapılan rekabet gerçekten, çok gayri meşru, gerçekten yok edici idi. (Kahrolsunlar sesleri) Rakiplerimiz bu davranışlarıyla gelişmeye elverişli sanayiimizi de öldürdüler. Tarımımıza da zarar verdiler. Ekonomi ve maliyemizin gelişmesini ve olgunlaşmasını önlediler.

... Efendiler,

Artık engelsiz ve bağımsız bir hayata atılan Türkiye için, ekonomik yaşamı boğmakta olan kapitülasyonlar yoktur. (Şiddetli alkışlar) Ve olamaz. Ekonomik yaşamımızın belirli amaçlara yönlendirilmesi ve süratle gelişmesi ve yükselmesi için alınacak önlemler içine ülkemizde Avrupa rekabeti yüzünden yok edilmiş ve şimdiye kadar gelişmemiş olan tarımsal sanayiimizi güçlendirip, modern ekonomik araçlarla donatmayı göz önünde tutacağız. (İnşallah sesleri)

...

Ekonomik politikamızın önemli amaçlarından biri de genel yararı doğrudan doğruya ilgilendirecek kurumlar ve iktisadi teşebbüslerin mali kudretimizin ve teknolojimizin izni oranında devletleştirilmeleridir.

Kaynakça

TBMM 1. Dönem 3. Yasama Yılı Açış Konuşması,
Millet Meclisi Tutanak Dergisi D.1, C.18, Sayı. 2
1 Mart 1922

Aktarılan Kaynak: Özdemir Sadi, Atatürk ve Üçüncü Yol, Yayınevi Yayıncılık, İstanbul 1999
